

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4909/2022
20.04.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић, Зорице Булајић, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Младен Грбић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде – Основни суд у Руми, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради новчаног обештећења због повреде права на суђење у разумном року, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Гжрр 557/2021 од 15.12.2021. године, у седници одржаној 20.04.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Гжрр 557/2021 од 15.12.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиље изјављена против пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Гжрр 557/2021 од 15.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми Прр 1/2021 од 18.05.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и тужена обавезана да тужиљи на име новчаног обештећења због повреде права на суђење у разумном року исплати износ од 300 евра у динаркој противвредности на дан исплате према средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате са законском затезном каматом на тај износ од 18.05.2021. године као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке одбијен је захтев за исплату износа од 500 евра на име новчаног обештећења због повреде права на суђење у разумном року, као неоснован. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 19.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Гжрр 557/2021 од 15.12.2021. године, ставом првим изреке, жалба тужене је усвојена и првостепена пресуда преиначена, тако што је тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом другим изреке тужиља је обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 27.100,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Према члану 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става првог овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2.).

По оцени Врховног касационог суда услови за примену института изузетно дозвољене ревизије из члана 404. став 1. ЗПП у конкретном случају нису испуњени, јер не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права. Правноснажном пресудом одлучено је о захтеву тужиле за новчано обештећење због повреде права на суђење у разумном року у поступку пред Основним судом у Руми, поводом одлучивања о захтеву тужиле, као браниоца осумњиченог по службеној дужности за накнаду трошкова. У побијаној пресуди изражен је став да тужила нема право на новчано обештећење за неимовинску штету, због повреде права на суђење у разумном року, јер по дефиницији из члана 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року није странка у предметном кривичном поступку (окривљени, приватни тужилац, оштећени). Право на исплату новчаног обештећења за неимовинску штету, која је странци изазвана повредом права на суђење у разумном року (новчано обештећење) јесте врста правичног задовољења којим се дакле странци признаје право на накнаду нематеријалне штете (члан 23. став 1. тачка 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року) и странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за новчано обештећење у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење (члан 26. закона). О праву тужиле, другостепени суд је одлучио у складу са постојећом судском праксом у тумачењу и примени материјалног права у погледу имаоца права на суђење у разумном року и правично задовољење, односно субјеката права на суђење у разумном року у кривичном поступку, који имају својство странке у том поступку. Из изнетих разлога одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 11.01.2021. године, са захтевом за новчано обештећење због повреде права на суђење у разумном року у износу од 800 евра у динарској противвредности на дан исплате према средњем курсу Народне банке Србије.

По члану 27. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15), независно од врсте и висине тужбеног захтева у поступку пред судом сходно се примењују одредбе о споровима мале вредности из закона којим се уређује парнични поступак, а ставом три истог члана, прописано је да ревизија није дозвољена. Одредбом члана 468. став 1. ЗПП, прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на

потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, а одредбом члана 479. став 6. тог закона, прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

Како је побијаном другостепеном пресудом одлучено у поступку по тужби за новчано обештећење, у коме је према члану 27. став 3. Закона о заштити права на суђење у разумном року, искључено право на изјављивање ревизије, то је ревизија тужене недозвољена. Иако је побијаном одлуком преиначена првостепена пресуда, нема места примени одредбе о дозвољености ревизије из члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, јер је у посебној глави Закона о парничном поступку који регулише поступак у спору мале вредности прописано да ревизија у овим случајевима није дозвољена, па специјално правило искључује примену општих правила (члан 467. ЗПП).

На основу члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић